

The article analyses the notions of characters and author about the phenomenon of science. In the article genesis of these notions and their influencing on the feature of conflict and conduct of characters is discovered.

Keywords: story, science typology, public work, conflict, populism.

УДК 821.111 (73)

Ганна ЧЕПУРДА

ІДЕЙНО-ХУДОЖНЯ СПЕЦИФІКА РОМАНУ «КОРАБЕЛЬНІ НОВИНИ»: СВОЄРІДНІСТЬ СТРУКТУРНОЇ ПОБУДОВИ І ПРОБЛЕМАТИКА ТВОРУ

У статті проаналізовано проблемний комплекс роману Енні Пру «Корабельні новини», особливості його структурної побудови, модель художнього простору; виявлено провідні мотиви твору.

Ключові слова: міфологема, міфосимвол, часопростір, архетип.

Енні Пру – одна з найяскравіших постатей у сучасному літературному процесі США. В середині 80-х років у періодичних виданнях почали з'являтися її оповідання, які потім увійшли до збірки „Пісні серця” («Heart Songs», 1988). Роман „Листівки” («Postcards», 1992) отримав премію „PEN/FAULKNER”; Енні Пру стала першою жінкою, яка удостоїлась цієї нагороди. Наступний роман „Корабельні новини” («The Shipping News», 1994) був відзначений Пулітцерівською премією, а твори авторки стали знаковими, презентативними феноменами у літературі.

Дослідженням творчості Енні Пру займаються американські та європейські літературознавці: Ненсі Ньюланд (Nancy Newland, «Journeys of Self-Transformation in Contemporary Literature»), Крістіан Хамельзунд (Christian Hummelsund, «Dangerous and Indifferent Ground: Correspondence with Nature in Annie Proulx's Fiction»), а також Емілі Андерсон (Emily Anderson), Маргарет Реган (Margaret Regan), Джефрі Голт Харфем (Geoffrey Galt Harpham), Джон Річардс (John Richards), яких цікавить переважно поетика оповідань та романів авторки. Вітчизняні критики ще не вивчали творчість письменниці, чим і визначається актуальність запропонованого дослідження. Тож метою статті є з'ясування та визначення ідейно-художньої специфіки роману Енні Пру

«Корабельні новини» для того, щоб глибше зрозуміти характер художнього мислення письменниці.

Роман «Корабельні новини» не вирізняється динамічним розвитком подій. В основі сюжету лежить трагікомічна історія, що сповнена моторошних сімейних таємниць, сумного гумору та ліризму, про кілька поколінь ньюфаундлендських поселенців, родину Койлів. Місцем дії роману є острів Ньюфаундленд, переважно містечко Кіллік-Кло (Killick-Claw). В одному зі своїх інтерв'ю на запитання журналіста про ставлення авторки до газет Пру відповідає, що створена нею у романі газета – це здебільшого гра уяви, проте вона небагато працювала в газеті у Вермонті, де дізналась про політику маленьких містечок, порівнявши її з гниттям великої риби у тісному ставку [12]. Цей досвід Пру з легкістю переносить на головного героя «Корабельних новин» – газетяра Койла.

В основу роману були покладені історичні події, пов'язані з відокремленням острова від США та його приєднанням до Канади, а також сучасні соціокультурні й економічні зміни, які впливають на побут, стиль життя та свідомість місцевих мешканців. Повернувшись з подорожі до Ісландії (за сюжетом роману прашури головного героя прибули на Ньюфаундленд з Ісландії), яка контрастує з Ньюфаундлендом, письменниця зазначила, що обидва місця були однаково занадто бідними у минулому столітті. Уряди цих островів прийняли різні рішення, і наразі Ісландія та Ньюфаундленд надзвичайно відрізняються. У середині 40-х років Ісландія відділилася від Данії і стала незалежною країною Північної Атлантики, яка почала розвивати рибальство. Країна є розвиненою, з освіченим населенням. Ісландці, за словами Пру, надзвичайно привабливі, не дивлячись на роки ізоляції, вони мають гени вікінгів, і їхні нащадки ніколи про це не забувають. Зовсім по-іншому сталось із жителями Ньюфаундленда, також нащадками вікінгів. Ньюфаундленці вирішили приєднатись до Канади 1949 року. А це невдалий вибір, на думку Пру, адже до них ставились як до населення другого сорту. У місцевих мешканців були кращі природні і водні ресурси, ніж в Ісландії, але уряд Канади на шляху глобалізації зв'язав їх угодами, які не дозволяють людям, що багато століть жили за рахунок рибальства, навіть отримати рибу до столу. Над Ньюфаундлендом познущались чимало: ліси, якими вже

фактично не володіли жителі острова, вирубали і багато ньюфаундлендців виїхало на материк у пошуках роботи [14, с.61].

Оскільки історичною передумовою роману стали економічні та суспільні зміни за доби глобалізації, Пру зазначила, як промисловий вилов тріски, що колись підтримувала острів, занепав. «Про це усі говорили, і було зрозуміло, що щось не так, все пішло не так. Здавалось, Ньюфаундленд втрачає свій спосіб життя» [8, с.82]. Це все є частиною «Корабельних новин», літературним «посланням у пляшці» самій Америці, частиною якої колись був Ньюфаундленд. Пру задокументовує, як змінюється життя на острові і як воно вже змінилось у Сполучених Штатах. Так, звертаючись до головного героя, видавець острівної газети «Щебетушка» містер Баггіт думає про створення колонки «Новий стиль життя»: «Тепер є два шляхи життя на острові: старий, який полягає у тому, щоб доглядати за сім'єю, померти, де народився, рибалити, рубати дерева, доглядати за садом, робити те, що повинен. Але є і новий шлях: залишити свій дім, вирушити на пошуки роботи. А у більшості зараз важкі часи. Койл, ми усі знаємо, що «Щебетушку» люблять за її описи годівниць для птахів та хороші рецепти, але цього недостатньо. Зараз ми маємо справу з рейтингами, асфальтованими дорогами, лотереями, ліцензіями на продаж жареної курки, елітною кавою в гастрономах та іншими подібними речами» [9, с.139].

У романі одним із домінуючих мотивів є мотив страждання. Головний герой намагається відкритися світу і виявляє, що він не єдиний, хто страждає. І це усвідомлення приводить його до такої ж людини, як і він сам (яка так само зробила «не той вибір»), місцевої жительки, матері-одиначки Вейві. Койл вважає, що примиритись з минулим, перестати звинувачувати себе в тому, що відбулось, є бажанням кожного. І той інструмент, який, зрештою, дозволяє безталанному герою роману розпочати все спочатку, базується на вірі. Дослідник творчості Пру А.Варвоглі розкриває образ Койла як образ «маленької людини», людини, що «не отримала від життя нічого, ані батьківської ласки, ані кохання жінки, ані поваги оточуючих. Він не знав багато про своє минуле, не усвідомлював цілей свого майбутнього. Однак відречення від усього, до чого звик, та самотність розкрили його внутрішнє «Я», зробивши з нього Людину» [16 с.59].

Вибір основної сюжетної лінії авторкою також не є випадковим в особистісному плані. Історія острова Ньюфаундленд, Канади та Півночі США тісно пов'язана з минулим родини письменниці, чий прадід був відомою постаттю в цих місцях, здійснивши шлях він незначної, «маленької» людини до видатного діяча суспільства.

В одному з інтерв'ю Пру зазначила, що написала цей роман тільки тому, що була дуже закохана в Ньюфаундленд, а тому для неї робота над твором перетворилось у суцільне задоволення [11]. Можливо, через це письменниця і обрала провідним мотивом роману саме пошук щастя, а головним героєм – повністю розбиту, морально придушену, майже «знищену», «знекровлену» життям людину. Адже вперше, коли авторка приїхала на острів до своїх друзів, вона була розлученою самотньою матір'ю двох дітей (їх у головного героя «Корабельних новин» теж двоє), без постійного місця роботи та проживання. І хоча роман не є автобіографічним, історія його написання пов'язана із певними обставинами життя авторки, які суттєво вплинули на розвиток сюжету.

Істинний конфлікт роману вбачається в утвердженні за особистістю права на співвіднесення себе і світу, права і обов'язку самостійно вирішувати завдання, поставленні життям [14, с.67]. Тож на початку роману головний герой морально пригнічений, потерпає від невдач, що супроводжують його в житті. Фізично ж він ніколи навіть не вважав себе людиною: «Самотній Койл нічого не розумів. Його думки були чимось аморфним, що моряки у давнину, дрейфуючи в арктичній ночі, називали «морськими легенями»: брудний лід у воді, оповитий туманом, де рідке стає твердим, а тверде розчиняється; де морозне небо, де сплутані світ і п'тьма» [9, с.3].

Картина світу побудована на колективних мареннях жителів острова, принаймні так здавалося головному герою на початку його подорожі на Ньюфаундленд. Для Койла це був шлях зі сну (життя, яким він жив раніше, і дивився на себе зі сторони, не маючи особистісного усвідомлення) у такий сон, що перейшов у марення, за яким постала світоглядна позиція авторки, що стосувалась найважливіших і найактуальніших проблем життя Америки того часу: історичного процесу і місця людини у ньому, сучасного і майбутнього життя людства. Так, на початку роману

Пру зазначає: «Сприйняття головним героєм самого себе було відчуттям сторонньої людини: на першому місці була його сім'я, а десь далеко, не на видноті був він сам» [9, с.2].

Символічною стала і назва твору: «Корабельні новини». Колонку в газеті під такою назвою змушений був вести Койл, який ще не усвідомлював власного покликання. І цей внутрішній ресурс перетворив головного героя з пародійного персонажа на «людину», його розкрили саме «новини». Авторка передала одну зі своїх головних ідей: в поліфонії тисячоліть найвиразнішим став мотив безвиході (або навпаки тисячолітні історії призвели до усвідомлення хибного історичного шляху як США, так і острова Ньюфаундленд, результатом чого стало відчуття безвиході).

Ньюфаундленд у Пру – це примхлива суміш старого та нового міста – «центру світу», стосовно якого інша частина Америки (як і інша частина життя головного героя) – влада хаосу, злиднів, нестабільності й непевності – «кінець світу» (кінець життя Койла): авторка «накладає» місце дії на долю головного героя [4, с.82]. Використання такого авторського прийому зумовило подорож героя: звістка про те, що його дружина померла. І усі негаразди, які вона приносила Койлу, дали поштовх створенню нового життя для нього самого та його дочок.

Ідеєю роману є заперечення лінійного історичного процесу людства, виявлення ознак минулого в сучасності. Це забезпечує хід подій у творі: життя Койла в Штатах, потім переїзд до Ньюфаундленду, знайомство з місцевими мешканцями, що носили дивні імена, життя героя в чужому і незрозумілому йому світі, де він став свідком перетворень (в тому числі і власних) – перетворення його самого на осілого жителя. І його мандрівка на острів, як і мандрівка життям, символізувала перехід до нового стану [6, с.83].

Антураж о. Ньюфаундленд і таємничість навколо обставин попереднього життя родини Койлів, використання Пру міфосимволів та мотивів скандинавських саг дозволяють дослідникам прози Пру трактувати «сучасну історію про розчарування» як роман про подолання «родового прокляття» [3, с.79]. Так, головний герой пробуджується від сну, вперше зацікавившись своєю новою роботою. Він звільняється від неприємних спогадів дитинства, що тяжіють над ним, зайнявшись

дослідженням чудернацьких історій місцевих кораблів. Розширення горизонтів власного буття, яке було небезпечно замкнене тільки на самому Койлі, відбувається за рахунок «включення» головного героя в суспільне життя. Він отримує друге дихання, звертаючись до світу природи та історій людей віддаленого північного краю, де навіть дрібні та незначні події стають особливо цінними, вагомими, сутнісними [8, с.106]. На думку літературознавця К.Хамельзунда, це роман про подолання власних комплексів, страхів, невпевненості в собі; про прагнення жити, раз і назавжди порвати з минулим, яке повільно, але впевнено тягне на дно океану «Упокорювання» [4, с.210]. Чіпляючись за минуле, за невіршені внутрішні конфлікти, головний герой шукає в собі сили, щоб розірвати замкнене коло невдач у своєму житті і виплисти на поверхню – в нове життя. Головний герой, змінюючи місце проживання і роботу, починає змінюватись і сам. Йому не потрібні багатство, популярність, він просто хоче жити і відчувати, що комусь потрібен. Він намагається усвідомити, що не страх і безнадія повинні управляти його «кораблем життя», а холодний розум і впевненість у собі, навіть у роботі журналіста, який пише корабельні новини (новини про те, як припливають і відпливають кораблі) [16, с.64]. Для переосмислення життя Койлу потрібен поштовх. Саме тому він вважає, що необхідно дізнатись страшну правду про своїх пращурів і в певний момент уподібнитись до них, щоб осягнути усю мерзенність і «бруд» минулого. Якщо ж проявити м'якотілість, можна зруйнувати те, до чого йшов, і навряд знайдуться нові сили для другої спроби змінити життя [4, с.79].

На творчість же самої авторки історія її родини вплинула наступним чином: визначила специфіку тем, мотивів та образів. Переважно це спостерігається у романі «Корабельні новини», адже як зазначила Пру, «ми з континенту обох країн, Канади та США» [13]. Земельні угіддя, сільська місцевість взагалі, є особливо важливими. Пру засвідчила, що не любить міст, навіть містечок, а тільки сільську місцевість [12]. Вона пояснює свою зацікавленість у створенні «сільських» персонажів: їй подобається як ці люди підтримують одне одного. І у Пру, яка сама надає перевагу сільському способу життя, є у цьому досвід. Письменниця симпатизує своїм персонажам, оскільки «маленькі» сільські люди, відрізані від центру, а, отже, і від важелів

влади або сприймають свою долю, або протидіють змінам, або все залишають і їдуть.

Образи роману розподілені на історичні і міфологічні. Авторка зробила колаж міфологічних історій, історичних подій минулого та реалій кінця ХХ століття, що створило атмосферу нового чарівного світу, в якому опинився головний герой роману. Він навіть став «відчувати» його як світ «духовний», який для Койла наповнився змістом [14, с.47]. Межа між історичними і художніми реаліями для Койла виявилась стертою за допомогою анахронізмів. А руйнування реальної хронології було зумовлено дійсністю острова (вигадані новини з континенту минулих років, які регулярно друкували в газеті, і які користувались надзвичайною популярністю, доки Койл все не змінив, почавши друкувати свої історії). І оскільки життя у Штатах являло для Койла повний абсурд і дисгармонію, він був зневірений і безпорадний, але завдяки «новинам» все змінилось.

В ряді інтерв'ю письменниці також подала інтерпретацію персонажів, пояснила їхнє місце в сюжеті та образній системі, роль у розвитку авторської думки. З'єднувальною ланкою між історичним і міфологічним світом роману став образ доньки Койла Банні: дівчинка немовби живе у двох світах – символічному світі духів і світі реальному. Причому цю здатність визнають жителі острова, носії міфологічної свідомості [4, с.46].

Основною ідеєю авторки був протест проти небезпечних тенденцій у духовному житті суспільства (блудливість Петал, дружини протагоніста, жорстокість батьків Койла по відношенню до сина). Проблематику роману Пру окреслила так: формування і становлення людської особистості в умовах суворих реалій життя; проблема людини і суспільства; взаємостосунки членів родини; виховання сімейних відносин [5, с.89].

Семантика імені відіграє помітну роль в художній нарації і є характерною рисою не тільки для роману «Корабельні новини», але й інших творів письменниці. У пошуках імен (Billy Pretty, Nutbeem, Tert Card, Beety Buggit, Wavey Prowse) Пру переглянула телефонні довідники, дошки об'яв. Щоб зрозуміти тонкощі мови місцевих (хоча населення й англомовне, віддаленість та усамітненість острова дається взнаки), вона вивчала словники діалектизмів. «Я буквально засинала з тією книжкою впродовж двох років, –

говорить Пру, – я засинала, читаючи її. У цьому сенс роботи. Ти або розумієш місцевих, або ні, і йдеться тут не лише про мову. Все залежить від того, як ти зрозумієш людей. На острові зустрічатись з людьми було так само легко, як дихати. І вона ніколи не почувала себе ніяково, коли вешталась навколо: «Я у тому віці, коли можна здаватись невидимою. Ніхто не помічає старих жінок. Просто сприймають їхню присутність» [13].

«Корабельні новини» частково відбивають (особливо образ головного героя) характер постаті самої авторки, тому у тексті наявні елементи автобіографізму, що визначають специфіку мотивів і образів [8, с.123]. Дослідники «Корабельних новин» звертають увагу на біографізм в романі: використання Пру біографій людей, які були власниками відомих човнів [1]. Цю інформацію для створення корабельних новин шукає головний герой роману – Койл – і друкує історичні нотатки у газеті. Створювана авторкою колажність базується на біографіях як на описі життя людей – сукупності їхніх вчинків, подій і умонастроїв. Риси жанру історичної прози Пру також переносить у свій роман [13]. В її інтерпретації сучасна біографія виявляє історичну, національну і соціальну обумовленість, формує ціннісну орієнтацію індивіда і його зв'язки з соціокультурним середовищем. Такий прийом допомагає письменниці розкрити образ головного героя: зацікавленість історичними подіями минулого і людьми, які впливали на цей процес, змушують Койла переглянути своє місце у соціумі, бажати досягти більшого, підвищують його самооцінку. Головний герой роману, щиро вважаючи себе чоловіком без біографії, «нікчемою», людиною, яка не претендує навіть на щастя, починає розкривати себе, стверджуватися у суспільстві через написання «біографій» відомих човнів, і людей, які з ними пов'язані. У створюваних ним статтях на прикладі корабельних новин також відображаються національний характер і національний пейзаж. Так, характер жителів острова, стає відкриттям для Койла, коли він приїхав на Ньюфаундленд: для нього усе є новим, і спосіб життя і побутові звички, і особливості інтимного життя місцевих [15, с.47].

Заголовок першої глави пояснює виникнення імені головного героя і характер його особистості: «Койл: моток мотузки, «фламандська люлька» – це закручена по спіралі в один шар

мотузка. Її роблять на палубі, щоб була під рукою, коли знадобиться» [9, с.17]. Третя глава під назвою «Придушуючий вузол» («Strangle Knot») описує як Койл загнав себе у пастку безнадійної любові до своєї невірної дружини. Коли головний герой вже живе на Ньюфаундленді, але ще не «прижився» там, назва глави описує шлюпочний (ковзаючий) вузол (slippery hitch), який є особливо корисним, коли треба негайно кудись «вислизнути», тобто відплисти. У наступній главі Койл починає налаштовуватись на нове життя у новому місці, і заголовок відповідно дає назву більш безпечного, міцнішого вузла: the mooring hitch (швартовий вузол).

У романі Койл постає як чоловік, який «завжди під рукою», як «зручний» чоловік, як невдаха. У його відчайдушній спробі бути прийнятним оточенням і коханим, він дозволяє людям використовувати його. Кремезний, масивний, із зайвою вагою, з «підборіддям гіганта» (генетичне відхилення), Койл є надзвичайно прискіпливим до себе, щиро вважаючи, що основною невдачею в його житті є невдала зовнішність. І це було причиною того, що батьки надавали перевагу його братові. Невпевненість у собі, здається, гарантувала йому фіаско в усьому, що б він не спробував. Він брався за кожну нову справу з переконанням, що він не зможе, йому не пощастить, і цим давав собі установку на програш, запускаючи механізм нескінченної низки невдач [2, с.20]. Авторка акцентує на психологічному портреті героя, порушуючи тему фізичного та психологічного насилля у сім'ї, яке впливає на становлення особистості, зокрема в інтимній сфері. Важливим елементом емоційного напруження в романі є саме сексуальність, що чинить вплив на усвідомлення людиною свого місця у соціумі, визначає систему її поглядів на світ. Підтримуючи репутацію «зручної» людини, головний герой ніколи навіть не використовував своє повне ім'я, а тільки прізвище – Койл. Лише наприкінці роману, коли він, як йому здалось, став успішним і досяг вершини своєї кар'єри, Койл, зрештою, використав свої ініціали – R.G., що означало появу в ньому самоповаги. Інші імена персонажів «Корабельних новин» також дають змогу зрозуміти характер особистості тої чи іншої дійової особи, однак вони не настільки значущі і їхня семантика не пов'язана з «морськими» термінами або з символікою вузлів.

У «Корабельних новинах» існує декілька сюжетних ліній: лінія, пов'язана із головним героєм; лінія, пов'язана із сестрою головного героя та лінія дітей головного героя. Цікавим видається дослідження сюжетної лінії, пов'язаної з дітьми головного героя. Обидві його дочки володіють певними «таємними» знаннями або відчуттями від природи, тому навколишню дійсність вони сприймають як люди із міфологічною свідомістю [4, с.70]. Дослідники звертають увагу на риси психологічного портрету дочки Банні (Bunny), яка завжди була чужинкою у школі та суспільстві через своє розуміння часопростору. Цей персонаж вміє «бачити» майбутнє, але вона описує його, як минуле, як те, що вже відбулось. Це характеризує її свідомість як міфологічну [14, с.84].

Порівнюючи «Корабельні новини» із романом «Листівки», дослідники відмічають використання прийому хроніки у романі: в культурній пам'яті острова фіксуються правила і норми поведінки, а також історичні події, що впливають на зміну суспільних норм [5, с.98].

Досліджуючи творчість авторки американські літературознавці, зокрема К.Л.Руд, А.Хант, наголошують на тому, що саме біографічний метод допомагає вивченню цього літературного твору, який аналізується у зв'язках із середовищем [5; 14]. Оскільки автобіографічні жанри примикають до мемуаристики, а біографічне літературознавство застосовується для мемуарної прози (жанру не стільки документальному, скільки напівхудожньому, дослідницькому), критики прози авторки зазначають, що елементи цього жанру наявні в романі «Корабельні новини». Зображуючи факти, історичність перебігу подій, Пру робить ці факти суб'єктивними. Її спогади формують унікальний світ, в якому особистість митця розкривається послідовніше, більше, ніж ті люди, про яких пише авторка (персонажі твору), оскільки її пам'ять вибіркова [3, с.14]. Мемуаристика як джерело колажності у Пру також примикає до жанрів епістолярних (щоденників, листів, нотаток) – у них наявні суб'єктивна, оригінальна картина світу; психологізм; жива мова; образність. Побутові обставини, випадкові зустрічі, мінливі душевні стани, властивості психіки письменниці стали чинниками, що зумовили своєрідність роману. Так, часопростір роману є розгорнутим символом художньої свідомості самої письменниці, яка

намагається себе осмислити (автобіографічно у романі). Присутність авторки відчувається в образах героїнь, наприклад Агніс, тітки головного героя.

Деякі дослідники роману Е.Пру «Корабельні новини», використовують також історико-психологічний спосіб аналізу [16]. Вони звертають увагу на архетипи роману «Корабельні новини»: Койл, потрапивши на острів, дізнається про темну історію свого давнього роду, про давні цивілізації, які цінували досвід сновидінь і різних видінь як божу милість, що давала змогу вступити «в прямий контакт зі світом божественного. Так, Архетипом Великої Матері у романі виступає море, яке є джерелом життя і годує жителів острова. Архетипом Старого Мудреця є дядько Койла – Нолан, присутній також архетип Диви (усі жінки острова, у Пру це колективний образ). Ці образи в романі Пру почали досліджувати у зв'язку із інтересом авторки до історичних джерел і фольклору. Збираючи казки, легенди, народні пісні о. Ньюфаундленд, письменниці включає їх до тексту оповіді, відбудовуючи сюжет навколо місцевих міфів [7].

Американські дослідники (А.Хант, С.Бенкемон) при дослідженні роману «Корабельні новини» так само акцентують увагу на постаті письменниці, її генеалогії, позамістецьких явищах: приватних листах, розмовах, щоденниках тощо, які вивчають із залученням досвіду текстології. Це зумовлює своєрідність літературного твору чи доробку, закоріненого у звичках того чи того автора, «прикріпленого» до землі, як у випадку з Пру і її життям на острові Ньюфаундленд. Тож подальше дослідження в саме в такому напрямку вважається нам перспективним через наявність міфологічного підґрунтя в інших її творах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Шалаев В.П., ред. Социальная синергетика: мировоззрение современного общества в условиях глобализации и постмодерна = Social synergetics: perspective of modern society in the context of globalization and the postmodern : сб. науч. тр.: [по материалам Третьего специализирован. синергет. семинара, Йошкар-Ола, 19-20 нояб. 2004 г., в рамках Восьмых Вавиловских чтений] / М-во образования и науки Рос. Федерации, Мар. гос. тех. ун-т [и др. ; сост. и науч. Social synergetics: perspective of modern society in the

context of globalization and the postmodern М. [б. и.]; Йошкар-Ола: Мар. гос. техн. ун-т, 2005. – 356 с.

2. Asquith Mark. Annie Proulx's Brokeback Mountain and Postcards / Mark Asquith. – London; New York: Continuum, 2009. – 126 p.

3. Benkemoun Sophie. A study guide to E. Annie Proulx's The shipping news/ Sophie Benkemoun. – Ballarat, Australia: Wizard Books, 1997. – 312 p.

4. Hummelsund Christian. Dangerous and Indifferent Ground: Correspondence with Nature in Annie Proulx's Fiction / Christian Hummelsund. – Norway: University of Bergen, 2006. – 468 p.

5. Hunt Alex. The geographical imagination of Annie Proulx: rethinking regionalism/ Alex Hunt. – Lanham, MD: Lexington Books, 2009. – 218 p.

6. Lleonart Martine. Close range: brokeback mountain and other stories by Annie Proulx: notes / Martine Lleonart. – Book Groups Melbourne: CAE Book Groups, 2006. – 157 p.

7. Mellors Anthony Matthew. Late modernist poetics: from Pound to Prynne / Anthony Mellors. Late modernist poetics. – Manchester; New York: Manchester university press, 2005. – 312 p.

8. Proulx E. Annie. Bird Cloud: a memoir / E. Annie Proulx. – New York: Scribner, 2011. – 234 p.

9. Proulx E. Annie. The Shipping News / E. Annie Proulx. – London; Fourth Estate, 1993. – 337p.

10. Proulx E. Annie. More reader than writer. A conversation with Annie Proulx. [Interview with Annie Proulx](#). / E. Annie Proulx. – [Wyoming Library Roundup](#), Fall 2005. – P. 5 – 8.

11. Proulx E. Annie. [Blood on the red carpet](#). Proulx's reaction to the 2006 Academy Awards. / E. Annie Proulx. – Guardian, March 11, 2006. – P. 15 –17.

12. Proulx E. Annie. [The Scripting News](#) by Jessica Winter. / E. Annie Proulx. – [The Village Voice](#), November 22, 2005. – P.11-13.

13. Proulx E. Annie. [Interview with Annie Proulx](#) / E. Annie Proulx // [The Missouri Review](#). – 1999. – Vol. XXII. – No. 2. – P. 12 – 16.

14. Rood Karen Lane. Understanding Annie Proulx / Karen Lane Rood. – London: Harper Collins, 2001. – 311 p.

15. Taylor Karen L. Speelman. «There's nowt so queer as folk»: Annie Proulx's queering of the West / Karen L. Speelman Taylor. Thesis/dissertation: Manuscript. Archival Material, 2010. – 250 p.

16. Varvogli Alike. Annie Proulx's the shipping news: a reader's guide / Alike Varvogli. – New York: Continuum, 2002. – 96 p.

Г. ЧЕПУРДА

ИДЕЙНО-ХУДОЖЕСТВЕННАЯ СПЕЦИФИКА РОМАНА «КОРАБЕЛЬНЫЕ НОВОСТИ»: СВОЕОБРАЗИЕ СТРУКТУРНОГО ПОСТРОЕНИЯ И ПРОБЛЕМАТИКА ПРОИЗВЕДЕНИЯ

В статье проанализирован проблемный комплекс романа Энни Пру «Корабельные новости», особенности его структурного построения, модель художественного пространства; определены мотивы произведения.

Ключевые слова: мифологема, мифосимвол, времяпространство, архетип.

G. CHEPURDA

IDEA AND SPECIFIC FEATURES OF THE NOVEL «THE SHIPPING NEWS»: STRUCTURE AND PROBLEM COMPLEX

The article deals with the problem complex of the novel of Annie Proulx «The Shipping News», its structure's peculiarities, model of time and space; motives of the novel are also defined.

Key words: mytheme, mythosymbol, time space, archetype.

УДК 811.161.2'367'37

Тетяна ЧУХЛІБ, Людмила СКУРАТИВСЬКА

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНЦЕПТУ ДУША В РОМАНІ ЛІНИ КОСТЕНКО «МАРУСЯ ЧУРАЙ»

У статті розглянуто мовні засоби вираження концепту ДУША в історичному романі у віршах Ліни Костенко «Маруся Чурай». Проаналізовано його асоціативні зв'язки, емоційно-оцінне навантаження та значення для сприйняття художнього тексту.

Ключові слова: концепт, душа, художній текст, асоціативні зв'язки.